PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2026/419

od 10. veljače 2026.

o zahtjevu za registraciju europske građanske inicijative pod nazivom „Inicijativa EU-a za zaštitu napuštenih pasa i mačaka te životinja u skloništima u EU-u i trećim zemljama” u skladu s Uredbom (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2026) 958)

(Vjerodostojan je samo tekst na njemačkom jeziku)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o europskoj građanskoj inicijativi ([1]), a posebno njezin članak 6. stavak 4.,

budući da:

(1) Komisiji je 13. siječnja 2026. podnesen zahtjev za registraciju europske građanske inicijative pod nazivom „Inicijativa EU-a za zaštitu napuštenih pasa i mačaka te životinja u skloništima u EU-u i trećim zemljama”.

(2) Taj je zahtjev uslijedio nakon zahtjeva za registraciju europske građanske inicijative pod nazivom „Inicijativa EU-a za zaštitu napuštenih pasa i mačaka te životinja u skloništima u EU-u i trećim zemljama” koji je Komisiji podnesen 28. studenog 2025.

(3) U skladu s člankom 6. stavkom 4. Uredbe (EU) 2019/788 Komisija je dopisom od 5. siječnja 2026. (C(2026) 10 final) obavijestila skupinu organizatora da zahtjev za registraciju podnesen 28. studenog 2025. ispunjava uvjete za registraciju iz članka 6. stavka 3. prvog podstavka točaka (a), (d) i (e) te uredbe i da se članak 6. stavak 3. prvi podstavak točka (b) te uredbe ne primjenjuje. Međutim, Komisija je objasnila i da inicijativa ne ispunjava uvjet iz članka 6. stavka 3. prvog podstavka točke (c) Uredbe (EU) 2019/788. Konkretno, Unija nema ovlasti za oblikovanje i provedbu politika za zaštitu napuštenih životinja zbog razloga povezanih s njihovom dobrobiti.

(4) Komisija je stoga u skladu s člankom 6. stavkom 4. prvim podstavkom Uredbe (EU) 2019/788 organizatore obavijestila da u skladu s člankom 6. stavkom 4. drugim podstavkom te uredbe mogu izmijeniti inicijativu kako bi se uzela u obzir ocjena Komisije ili pak zadržati ili povući prvobitnu inicijativu.

(5) Skupina organizatora podnijela je 13. siječnja 2026. izmijenjenu inicijativu.

(6) Izmijenjenom inicijativom, prema riječima organizatora, Komisija se poziva da „u okviru svojih nadležnosti podnese prijedloge pravnih akata Unije za jačanje zaštite napuštenih pasa i mačaka te životinja u skloništima u EU-u te da osigura da djelovanje EU-a u trećim zemljama ne doprinosi patnji životinja”. Konkretno, cilj je inicijative „dodatno ograničiti korištenje pasa i mačaka u znanstvene svrhe, uključujući moguće izmjene Direktive 2010/63/EU” i njome se poziva da „EU-ovi trgovinski i financijski instrumenti i instrumenti za pridruživanje” budu „osmišljeni tako da se dodjela sredstava EU-a, trgovinske povlastice ili suradnja s EU-om odobravaju samo ako se poštuju minimalni standardi zaštite pasa i mačaka”. Organizatori inicijative smatraju da bi trebalo promicati „održive i humane mjere, kao što su kontrola populacije, programi kastracije i cijepljenja, veterinarska skrb, registracija i obrazovanje o dobrobiti životinja”. U prilogu izmijenjenoj inicijativi navedene su dodatne pojedinosti o njezinoj pozadini, predmetu i ciljevima.

([1]) SL L 130, 17.5.2019., str. 55., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) Komisija napominje da je, kad je riječ o napuštenim mačkama i psima, ovlast Unije za poboljšanje dobrobiti životinja izradom i izvršavanjem zakonodavstva ograničena na područja politike koja su taksativno navedena u članku 13. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), odnosno na politike u području poljoprivrede, ribarstva, prijevoza, unutarnjeg tržišta, istraživanja i tehnološkog razvoja te istraživanja svemira. Stoga Komisija ne bi mogla podnijeti prijedlog pravnog akta Unije radi provedbe Ugovorâ koji bi se odnosio na zaštitu napuštenih mačaka i pasa zbog razloga povezanih s dobrobiti životinja. Ta područja politike u isključivoj su nadležnosti država članica.

(8) Kad je riječ o skloništima za životinje u kojima se drže mačke i psi, Komisija smatra da bi mogla podnijeti prijedlog pravnog akta na temelju članka 43. stavka 2. i članka 114. UFEU-a s obzirom na to da na tržištu mačaka i pasa u Uniji skloništa obavljaju gospodarsku djelatnost jer nude velik broj mačaka i pasa i natječu se s uzgajivačima. Osim toga, kako bi se pravilima o stavljanju mačaka i pasa na tržište mogla osigurati visoka razina zaštite dobrobiti životinja, potrebno je primjenjivati zahtjeve u pogledu sljedivosti na sve ili većinu mačaka i pasa koji se stavljaju na tržište Unije, što uključuje mačke i pse iz skloništa.

(9) Kad je riječ o ispitivanju na životinjama, Komisija bi na temelju članka 114. UFEU-a mogla predložiti pravni akt o korištenju životinja, uključujući napuštene životinje i životinje iz skloništa, u znanstvene svrhe.

(10) Kad je riječ o trgovini i suradnji s trećim zemljama, Komisija bi mogla donijeti prijedloge pravnih akata na temelju, ovisno o slučaju, članaka 207., 209., 212. i 217. UFEU-a, kojima bi se koristi od takvih aranžmana uvjetovale poštovanjem minimalnih standarda zaštite napuštenih mačaka i pasa, ako je takva uvjetovanost povezana s izvršavanjem nadležnosti Unije u područjima politika iz članka 13. UFEU-a i doprinosi postizanju ciljeva tih politika.

(11) Konačno, kad je riječ o dodjeli sredstava EU-a državama članicama ili trećim zemljama, Komisija bi mogla donijeti prijedloge pravnih akata na temelju članka 177. stavka 1. odnosno članaka 209., 212. i 217. UFEU-a, kojima bi se koristi od takvih aranžmana uvjetovale poštovanjem minimalnih standarda zaštite napuštenih mačaka i pasa, ako je takva uvjetovanost povezana s izvršavanjem nadležnosti Unije u područjima politika iz članka 13. UFEU-a i doprinosi postizanju ciljeva tih politika i ako je svrha financiranja sredstvima EU-a dovoljno usko povezana s tom zaštitom.

(12) S druge strane, Komisija ne bi mogla podnijeti prijedlog pravnog akta Unije radi provedbe Ugovorâ koji bi se odnosio na zaštitu napuštenih mačaka i pasa zbog razloga povezanih s dobrobiti životinja. Stoga Komisija zaključuje da taj dio inicijative ne ispunjava pravni zahtjev iz članka 6. stavka 3. prvog podstavka točke (c) Uredbe (EU) 2019/788.

(13) Zbog toga bi, u skladu s člankom 6. stavkom 4. trećim podstavkom točkom (b) Uredbe (EU) 2019/788, predloženu građansku inicijativu trebalo djelomično registrirati u pogledu onih dijelova inicijative koji ne izlaze očito iz okvira ovlasti Komisije da podnese prijedlog pravnog akta Unije radi provedbe Ugovorâ.

(14) Taj zaključak ne utječe na procjenu ispunjenosti konkretnih materijalnih uvjeta potrebnih za djelovanje Komisije u ovom slučaju, uključujući procjenu usklađenosti s načelima proporcionalnosti i supsidijarnosti te temeljnim pravima.

(15) Skupina organizatora dostavila je odgovarajući dokaz da ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 5. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2019/788 i imenovala je osobe za kontakt u skladu s člankom 5. stavkom 3. prvim podstavkom te uredbe.

(16) Inicijativa nije očito uvredljiva, neozbiljna ili šikanirajuća niti je očito u suprotnosti s vrijednostima Unije iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji ili pravima iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

(17) Inicijativu pod nazivom „Inicijativa EU-a za zaštitu napuštenih pasa i mačaka te životinja u skloništima u EU-u i trećim zemljama” trebalo bi stoga djelomično registrirati na temelju razmatranja iz uvodnih izjava od 7. do 12.

(18) Zaključak da su ispunjeni uvjeti za djelomičnu registraciju iz članka 6. stavka 4. trećeg podstavka točke (b) Uredbe (EU) 2019/788 ne podrazumijeva da Komisija na bilo koji način potvrđuje činjeničnu točnost sadržaja registriranog dijela inicijative, koja je isključiva odgovornost skupine organizatora inicijative. Sadržaj registriranog dijela inicijative odražava isključivo stajališta skupine organizatora, koja se ni na koji način ne mogu smatrati stajalištima Komisije,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Europska građanska inicijativa pod nazivom „Inicijativa EU-a za zaštitu napuštenih pasa i mačaka te životinja u skloništima u EU-u i trećim zemljama” djelomično se registrira.

2. Izjave o potpori za tu inicijativu mogu se prikupljati u mjeri u kojoj je njezin cilj da Komisija predloži pravne akte Unije radi provedbe Ugovorâ:

(a) koji se odnose na skloništa za životinje u kojima se drže mačke ili psi, u mjeri u kojoj skloništa sudjeluju na tržištu mačaka i pasa u Uniji;

(b) koji se odnose na korištenje životinja, uključujući napuštene životinje i životinje u skloništima, u znanstvene svrhe;

(c) kojima se u međunarodne trgovinske sporazume ili sporazume o pridruživanju dodaju klauzule prema kojima bi koristi od takvih sporazuma bile uvjetovane poštovanjem minimalnih standarda zaštite napuštenih mačaka i pasa;

(d) kojima se korištenje sredstava EU-a uvjetuje poštovanjem minimalnih standarda zaštite napuštenih mačaka i pasa.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena skupini organizatora građanske inicijative pod nazivom „Inicijativa EU-a za zaštitu napuštenih pasa i mačaka te životinja u skloništima u EU-u i trećim zemljama”, koju u svojstvu osoba za kontakt predstavljaju Gisela URBAN i Hans-Erich Rainer GAERTNER.

Sastavljeno u Strasbourgu 10. veljače 2026.

Za Komisiju
Maroš ŠEFČOVIČ
Član Komisije